

Шановні колеги!

«Хибне рішення, яке неможливо замовчати» - під таким заголовком на сайті Українського Католицького Університету оприлюднено звернення ректорату стосовно т.в.о. Міністра освіти і науки України Шкарлета. У зверненні вказано: «Ми з нетерпінням очікуємо публічної позиції новопризначеного т.в.о. Міністра...».

Дуже здивований, коли прочитав це звернення. По-перше, тому що моя позиція Вам цікава. По-друге, тому що Ви не байдужі. Байдужість – головний ворог будь-яких позитивних змін, будь-яких реформ. По-третє, я зайвий раз переконався, що наша система освіти дуже демократична та відкрита. Ректорат університету ставить керівнику Міністерства гострі запитання, які хвилюють суспільство. Відтак, університет виконує свою головну функцію – бути центром суспільного поступу.

В останні дні проти мене розпочато інформаційну війну. Влаштовуються пікети, «перфоманси», флеш-моби, на телебаченні – купа сюжетів, на сайтах – суцільні звинувачення, і ми чудово розуміємо, що ця робота кимось координується і фінансується. Але мене турбує не це. Мене здивувало, що у інформаційному полі так забагато бруду, а саму інформацію перед оприлюдненням окремі «експерти» та «аналітики» навіть не намагаються перевіряти.

Запевняю Вас: я ніколи не допускав плагіату або випадків академічної недобросовісності. Вважав і вважаю, що будь-хто, якщо він (чи вона) працює недобросовісно – не має права займатися наукою і називати себе науковцем.

Згідно моєї позиції, розміщені у Інтернеті статті - не доводять факт плагіату. Недобросовісні люди можуть легко і швидко сфальсифікувати будь-які статті і файли, що і сталося у моєму випадку. Як це робиться? Технологій купа. Беремо статтю (припустимо, Шкарлета), трішечки «дописуємо», ставимо будь-яке інше прізвище, і ось вже «потрібний» файл розміщується на сайті фахового видання (у електронній формі) за минулі роки. Або інше: беремо якусь чужу статтю, щось дописуємо, ставимо потрібне прізвище (припустимо, «Шкарлет»), і «потрібний» файл розміщуємо та поширюємо, як кажуть, «сьогоднішнім днем». Чи ще простіше: беремо справжню наукову працю Шкарлета і просто повторно розміщуємо на будь-якому сайті – це же буде самоплагіат!

Я не хочу вдаватися до правових тонкощів, юристи своє слово ще скажуть. Згідно моєї позиції, перед висуненням будь-яких звинувачень необхідно провести перевірку – неупереджену і об'єктивну. Коли розмістили файли, хто розмістив, з яких адрес, чи наявні правові підстави для розміщення цих файлів – на всі ці питання повинні бути надані чесні відповіді. Давайте дочекаємося результатів розслідування.

Відразу після оприлюднення звинувачень було розпочато відповідну перевірку у Національному університеті «Чернігівська політехніка», оскільки до призначення на посаду т.в.о. Міністра я працював саме в цьому університеті. Перевірка триває вже більше трьох тижнів, і я сподіваюся, що у

найближчі дні будуть оприлюднені її результати, а оприлюднені вони будуть обов'язково. До речі, у середині червня я скликав прес-конференцію, але на неї не прибув жоден журналіст центральних ЗМІ. «Чернігівська політехніка» розсилала кілька прес-релізів – ЗМІ не хочуть їх оприлюднювати безкоштовно. Все це легко перевірити. Я не жаліюся, а просто даю зрозуміти, що готовий давати відповіді, якщо їх хочуть почути.

Окрім того, кілька громадських організацій ініціювали громадську експертизу і направили відповідні звернення до Міністерства освіти і науки України та Національного університету «Чернігівська політехніка». У мене немає підстав щось приховувати, і я надаю усю наявну у мене інформацію.

Ви кажете, що Шкарлет не надає пояснень, «мовчить». Розумію. Але вважаю, що зараз просто неетично робити «гучні заяви» та втручатися у хід розслідування. Це може бути сприйнято як «тиск», чи не так? Сподіваюся, Ви поділяєте мою думку...

А тепер – трішечки про інформаційну війну, бо вона у розпалі. Давайте спокійно проаналізуємо факти. Найперші звинувачення у плагіаті було оприлюднено 3 червня - відразу після того, як стало відомо, що Шкарлет є одним із претендентів на посаду Міністра. До цього моменту Шкарлета жодного разу у плагіаті не звинувачували. Ще дві статті – 4 червня. У інформаційний простір запуснено масовані «інформаційні бомби», а думкою Шкарлета ніхто не поцікавився.

Звинувачення у плагіаті були оприлюднені на сайті, який не має жодних вихідних даних. Кому він належить, за якою адресою розміщується редакція (чи куратори?), які номери телефонів – жодної інформації! На цьому сайті лише наведено певні відомості про Комісію з питань боротьби із лженаукою та фальсифікацією наукових досліджень Президії Національної Академії медичних наук України. Я навіть зараз не знаю – чи існує така комісія, чи ні...

У соціальних мережах, у тому числі на сторінці, яка буцімто належить Науковому комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (я не знаю – чи справжня ця сторінка, чи фейкова), було оприлюднено звернення до народних депутатів. Підпису під зверненням немає – анонімка. Рішення комітету, протокол засідання – ніхто не бачив. Однак, на офіційній сторінці Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, яку розміщено на урядовому порталі, не міститься інформації, що Науковий комітет ухвалював якесь рішення щодо Шкарлета....

У мережі з'являються колективні листи, в який йде посилення на фейковий сайт і на фейкове звернення Наукового комітету. Проте до Міністерства освіти і науки України, де я працюю зараз – жодного звернення, жодної скарги не надходило.

Висновок: усі звинувачення – це просто «інформаційні бомби», вони робляться виключно для розхитування ситуації.

У зверненні ректорату Українського Католицького Університету виказується цікава думка: буцімто я мав звернутися до компетентних органів

для проведення незалежної і прозорої перевірки. Якщо відверто, у мене альтернативна точка зору. Хтось вважає, що я вкрав чужий текст. Чому я повинен доводити, що я не крадій? Ми маємо поважати право і закон. Діє принцип презумпції невинуватості. А найголовніше – у нас в державі, на жаль, не має окремого «компетентного органу», окрім суду, який має повноваження, право, компетенцію та належні процесуальні можливості встановлювати факт плагіату. Факт плагіату може встановити лише суд. Можливо, комусь це не дуже подобається. Розхитувати інформаційний простір значно простіше, аніж доводити свою правоту правовими засобами, чи не так?

Чи повинен я пред'явити до суду позов, в якому поставити питання про захист своєї честі, гідності, ділової репутації? Я не впевнений, що новий очільник відомства має починати з того, аби судитися. До того ж – невідомо з ким, адже звинувачення, як я вважаю, оприлюднені на фейковому сайті. До речі, дуже прошу: зверніть увагу – в якій країні цей сайт зареєстрований і хто йому надає технічні послуги. Це можна встановити дуже легко. Переконали, Ви будете здивовані, адже відповідні послуги надаються не з України...

Головний висновок з цієї історії: нам треба розробити і імплементувати чіткий правовий механізм проведення перевірок фактів академічної недобросовісності та плагіату. Нині такого механізму просто не існує. Зверніть увагу: жоден попередній міністр не зміг цього зробити. Бо немає необхідної законодавчої бази. Спільно з академічною спільнотою я готовий працювати над цим питанням. В цьому мені потрібна Ваша підтримка та допомога. А тому закликаю усіх небайдужих фахівців до спільної роботи. Фахівців, а не «фейкоботів».

Також мене звинуватили, що я за університетські кошти придбав джип, який коштує 60 тисяч доларів. Правда у тому, що насправді це не джип, а пікап, його придбав університет (який є бюджетною установою) на підставі відповідного бюджетного призначення, згідно дозволу регіонального органу Державної казначейської служби. Причому - за зовсім іншу суму (я не розумію: чому окремі так звані «експерти» оперують доларами?). І придбав не для ректора, а для технічних кафедр, на яких викладаються дисципліни з геодезії, землевпорядкування та кадастру. Шкарлет поїхав до Києва – пікап залишився в університеті, це державна власність. В цьому можна легко переконатися. А правда ще і в тому, що за останній рік університет придбав два автобуси, трактор, газонокосарку (на ній також можна їздити). І що?..

У зверненні ректорату Українського Католицького Університету висловлюються побоювання, що реформи будуть «згорнуті». Не розумію: звідки беруться такі побоювання? Я ніколи не заявляв, що я супротивник реформ. Нещодавно я спитав у одного відомого громадського активіста: звідки взялося, що Шкарлет хоче скасувати зовнішнє незалежне оцінювання, адже його проведення – це вимога закону. Відповідає: «Але Ви ж не заявили, що хочете залишити зовнішнє незалежне оцінювання». Я відповідаю: «Я взагалі не вирішую – залишити чи не залишити ЗНО, є чітка вимога закону, і я буду її виконувати!». Чи невже я маю зараз виступити на телебаченні і

почати читати тексти усіх законів у сфері освіти і науки, і після кожного абзацу запевняти, що я буду це виконувати?

Категорично заявляю: я буду підтримувати і продовжувати усі реформи, які корисні Україні і українському народу!

Ви побоюєтеся, що я «загальмую» реформи. У перший робочий день у Міністерстві я звернувся до усіх колишніх Міністрів освіти і науки України з проханням увійти до складу колегії Міністерства. Я не просто вірю, а достовірно знаю, що усі колишні Міністри щиро намагалися зробити або підтримати ефективні реформи, намагалися зробити усе від них залежне, аби громадяни відчували результат. Таким чином, усі колишні Міністри зможуть «контролювати» мою політику. Про це «експерти із Фейсбуку» не повідомляли.

Ви стверджуєте, що Уряд знехтував позицією парламентського комітету, призначивши мене т.в.о. Міністра. Наскільки мені відомо, станом на 8 червня парламент і профільний комітет не ухвалювали щодо цього кадрового питання жодного рішення. Але зараз для Міністерства – найгарячіша пора: кінець навчального року, видача дипломів, проведення зовнішнього незалежного оцінювання (найскладнішого за усі роки проведення, оскільки карантин), підготовка до вступної кампанії до вищих навчальних закладів, робота з посольствами (як відомо, у нас навчається понад 70 тисяч іноземців, і ми намагаємося залучити нових), друк підручників, освітня субвенція, підготовка до нового навчального року (є різні сценарії розвитку подій, і ми всі їх маємо відпрацювати) – це те, що слід вирішувати вже зараз. Аби не залишати Міністерство без керівника, Уряд у суворій відповідності до вимог закону ухвалив рішення призначити т.в.о. Міністра. З чого паніка?

Шановні колеги! Я готовий надавати роз'яснення і відповіді з будь-яких питань. Я пишаюся, що працюю у сфері науки і освіти, оскільки саме ця сфера надає змогу людям набувати знання, навички, вміння, користуватися швидкими «соціальними ліфтами», врешті-решт – відчувати себе щасливими. Я відкритий і готовий до співробітництва. На цьому тижні мав зустрічі з кількома журналістами, вони записали інтерв'ю, зараз я їх «вчитую». На наступному тижні заплановано ще кілька інтерв'ю. Пропоную спілкуватися не через Інтернет, не через соціальні мережі, без посередництва «експертів із Фейсбуку», а у пристойних і достойних відкритих форматах, як це завжди було заведено у колі науковців. На жаль, зараз неможливо проводити великі масові заходи: карантин. Але, враховуючи Вашу щирю зацікавленість персоною та доробком Шкарлета, запрошую до спілкування увесь ректорат Українського Католицького Університету, а також ректорів будь-яких вищих навчальних закладів. Давайте узгодимо звичним способом (за телефоном) день та дату, коли Вам зручно прибути до зали колегії МОН. Давайте працювати спільно на благо народу України!

Слава Україні!

З повагою, Ваш Сергій Шкарлет.